

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

Dokumentation av klient- och patientuppgifter inom gemensamma tjänster och samarbete mellan socialvården och hälso- och sjukvården

Målgrupper

- Offentliga och privata organisationer som producerar socialservice
- FPA/Kanta-tjänsterna

Giltighetstid

Anvisningen träder i kraft genast och gäller tills vidare.

Innehåll

Dokumentation av klient- och patientuppgifter inom gemensamma tjänster och samarbete mellan socialvården och hälso- och sjukvården	1
1. Anvisningens syfte och tillämpningsområde	2
2. Bestämmelser om informationshantering inom social- och hälsovården	3
3. Dokumentation av klient- och patientuppgifter inom gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården	5
3.1. Genomförande av social- och hälsovårdstjänster tillsammans	5
3.2. Dokumentation av patientuppgifter inom gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården	6
3.3. Dokumentation av klientuppgifter i gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården	8
4. Dokumentation av klientuppgifter inom socialvården och patientuppgifter inom hälso- och sjukvården i samarbete med social- och hälsovården	10
5. Uppgifter om klientens hälsotillstånd och medicinering i klienthandlingar inom socialvården	11
5.1. Dokumentation av funktioner som motsvarar själv- och egenvård i klienthandlingar inom socialvården	12
6. Gamla patientuppgifter inom socialvården	14
7. Underskrifter	16

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

1. Anvisningens syfte och tillämpningsområde

Lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (703/2024, lagen om kunduppgifter) som trädde i kraft i början av 2024 förtydligade förhållandet mellan socialvården och patientuppgifter. Tidigare hade det föreskrivits om lagring av patientuppgifter inom socialvården, men enligt den nu gällande lagstiftningen dokumenteras patientuppgifter i samband med tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster och de hör till patientregistret.

Tillhandahållare av social- och hälsovårdstjänster är i praktiken tvungna att lösa frågor om när patientuppgifter ska dokumenteras i serviceproduktionen och när klientuppgifter inom socialvården ska dokumenteras i den. Institutet för hälsa och välfärd (THL) får ofta frågor om detta. Ändringarna i bestämmelserna om informationshantering inom social- och hälsovården har också medfört ett behov av att förnya anvisningarna.

Syftet med denna anvisning är att erbjuda yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården så tydliga riktlinjer som möjligt för att dokumentera klient- och patientuppgifter enligt den nuvarande lagstiftningen i synnerhet när

- tjänstenheten tillhandahåller både socialservice och hälso- och sjukvårdstjänster,
- yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården samarbetar intensivt, eller
- uppgifter om klientens hälsotillstånd eller läkemedelsbehandling behandlas inom socialvården.

Denna anvisning ersätter THL:s anvisning 1/2024 om dokumentation av patientuppgifter i samband med socialservice.

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

2. Bestämmelser om informationshantering inom social- och hälsovården

Bestämmelserna om patientuppgifter som ska dokumenteras inom socialvården ändrades avsevärt när den nuvarande lagen om kunduppgifter trädde i kraft den 1 januari 2024.¹ Genom lagen upphävdes den tidigare lagen om kunduppgifter som trädde i kraft 2021², lagen om klienthandlingar inom socialvården³ och förordningen om journalhandlingar⁴.

I lagen om klienthandlingar inom socialvården föreskrevs tidigare att om socialservice lämnas gemensamt av personal inom socialvården och hälso- och sjukvården vid en verksamhetsenhet inom socialvården, kan det utarbetas gemensamma klienthandlingar för klienten som ska registreras i socialvårdens klientregister.⁵ I samma paragraf föreskrevs också att ”patientuppgifter om hälso- och sjukvård som lämnas av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården ska antecknas i journalhandlingarna och registreras i patientregistret i enlighet med vad som föreskrivs särskilt”.

Enligt regeringens proposition⁶ skulle anteckningar om hälso- och sjukvård registreras i ett ”separat patientregister i socialvårdens verksamhetsenhet”. Lagrummen tillämpades så att om sådana yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården vars arbetsuppgift var att tillhandahålla hälso- och sjukvård arbetade i en organisation inom socialvården, fogades de patientuppgifter som de antecknat till ”socialvårdens patientregister”, som upprätthålls som ett delregister till klientregistret inom socialvården. Dessa patientuppgifter kunde därför inte lagras i Patientdatalagret.

Efter att lagen om klienthandlingar inom socialvården upphävts gäller inte längre bestämmelserna om patientuppgifter som uppkommer inom socialvården. Enligt lagen om kunduppgifter⁷ kan anteckningar göras i journalhandlingarna av en person som deltar i ordnandet och tillhandahållandet av patientens **hälso- och sjukvårdstjänster**. Personen kan vara antingen en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller en person som har fått skriftliga instruktioner av den ansvariga föreståndaren hos en tjänstetillhandahållare om hur kunduppgifter ska behandlas och om de förfaringsätt som ska iakttas.

¹[Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023](#)

²[Lag om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården \(784/2021\)](#)

³[Lag om klienthandlingar inom socialvården 254/2015](#)

⁴[Förordning om journalhandlingar 94/2022](#)

⁵[Lag om klienthandlingar inom socialvården 254/2015, 7 §](#)

⁶[RP 345/2014](#)

⁷[Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 25 §](#)

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

Vid tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster iakttas hälso- och sjukvårdslagen. I lagen om tillsyn över social- och hälsovården⁸ definieras hälso- och sjukvårdstjänster som en tjänst som grundar sig på läkarvetenskap eller tandläkarvetenskap och som utförs av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården eller vid en tjänstenhet för hälso- och sjukvård. Patientuppgift definieras i lagen om kunduppgifter.⁹ Med det avses kunduppgifter som ingår i journalhandlingar och andra handlingar som utarbetats inom **hälso- och sjukvården** och som gäller en patients hälsotillstånd eller funktionsförmåga eller hälso- och sjukvårdstjänster som patienten har fått.

Patientuppgifter är alltså kunduppgifter inom hälso- och sjukvården och uppkommer inte inom socialservicen. Däremot finns det situationer där socialvårdspersonal behandlar uppgifter om klientens hälsotillstånd och medicinering. När uppgifterna behövs för att ordna eller genomföra socialservice antecknas de i klienthandlingar inom socialvården. Alla klientuppgifter som gäller hälsotillståndet är alltså inte patientuppgifter, utan de ingår också i klienthandlingar inom socialvården. Dessutom samarbetar yrkesutbildade personer inom socialvården ofta med yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, varvid kunduppgifter inom både socialvården och hälso- och sjukvården kan behandlas i samarbete.

Vad skiljer en journalhandling från en klienthandling inom socialvården?

Handlingens uppkomstkontext, dvs. den verksamhetsmiljö där den har uppkommit, och det primära användningsändamålet avgör om det är fråga om klientuppgifter inom socialvården eller kunduppgifter inom hälso- och sjukvården.

- Journalhandlingen har upprättats inom hälso- och sjukvården
- Patientuppgifter dokumenteras av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och andra anställda som deltar i tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster
- Det primära användningsändamålet för patientuppgifter är att ordna och producera hälso- och sjukvårdstjänster för patienten
- Klienthandlingen inom socialvården har upprättats eller tagits emot inom socialvården
- Det primära användningsändamålet för klientuppgifter inom socialvården är att ordna och producera socialservice och annat stöd för socialvårdsklienter

⁸[Lag om tillsynen över social- och hälsovården 742/2023, 4 §](#)

⁹[Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 3 §](#)

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

3. Dokumentation av klient- och patientuppgifter inom gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården

3.1. Genomförande av social- och hälsovårdstjänster tillsammans

Socialvårdslagen¹⁰ och hälso- och sjukvårdslagen¹¹ innehåller bestämmelser om gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården. Enligt förarbetena till lagen om kunduppgifter¹² är gemensamma tjänster för socialvårdens och hälso- och sjukvården till exempel många tjänster inom missbrukarvården i öppen- och anstaltsvård, hemvård enligt socialvårdslagen, där servicen innefattar både socialvård och hälso- och sjukvård samt boende dygnet runt, där servicen innefattar vård och omsorg enligt kundens behov och andra tjänster. I förordningen om klientuppgifter¹³ avses med gemensam tjänst en tjänst som innehåller såväl socialvårdstjänster som hälso- och sjukvårdstjänster.

När det är fråga om gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården produceras vid samma tjänstenhet både socialservice enligt socialvårdslagen och hälso- och sjukvårdstjänster enligt hälso- och sjukvårdslagen. Även om tjänsterna produceras tillsammans måste man i arbetet ändå kunna skilja på när det produceras socialservice och när det produceras hälso- och sjukvårdstjänster. Vid genomförandet av socialservice iaktas bl.a. socialvårdslagen och lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården samt socialvårdens speciallagar. Vid genomförandet av hälso- och sjukvårdstjänster iaktas bland annat hälso- och sjukvårdslagen och lagen om patientens ställning och rättigheter.

¹⁰[Socialvårdslag 1301/2014, 2a §](#)

¹¹[Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 8 a §](#)

¹²[Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården och till lagar som har samband med den](#)

¹³[Social- och hälsovårdsministeriets förordning om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 457/2024, 2 §](#)

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

Exempel på tjänstenheter där man genomför gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården:

- tjänstenheten genomför hemvård enligt socialvårdslagen som inkluderar hemsjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen
- tjänstenheten genomför rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor enligt socialvårdslagen samt mentalvårdstjänster för barn och unga inom primärvården enligt hälso- och sjukvårdslagen
- tjänstenheten genomför missbrukartjänster, där bedömningen av vårdbehovet och genomförandet av vården enligt hälso- och sjukvårdslagen samt bedömningen av servicebehovet enligt socialvårdslagen och den särskilda servicen inom arbetet med missbruk och beroende samordnas enligt klientens behov
- tjänstenheten producerar serviceboende med heldygnsomsorg enligt socialvårdslagen för äldre samt hälso- och sjukvårdstjänster enligt hälso- och sjukvårdslagen

Enligt lagen om kunduppgifter kan man i en gemensam tjänst för socialvården och hälso- och sjukvården göra upp gemensamma handlingar som i behövlig omfattning förs in både i klientregistret inom socialvården och i patientregistret.¹⁴ Dessutom lagras anteckningarna i socialvårdens klientjournaler i klientregistret inom socialvården och anteckningarna i journalhandlingarna i patientregistret. I handboken om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården förklaras bestämmelserna om gemensamma kundhandlingar i lagen om kunduppgifter.¹⁵

3.2. Dokumentation av patientuppgifter inom gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården

Även inom gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården ska patientuppgifterna dokumenteras enligt anvisningarna för dokumentation inom hälso- och sjukvården. I dokumentationen används de datastrukturer som definierats för hälso- och sjukvården. Detta förutsätter att man tar i bruk ett sådant datasystem som gör det möjligt att anteckna patientuppgifterna enligt de nationella strukturerna och föra in uppgifterna i Patientdatalagret.¹⁶ Dessa uppgifter kan utnyttjas bland

¹⁴[Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 46 §](#)

¹⁵[Handbok om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården, kapitel 7](#)

¹⁶ <https://www.kanta.fi/sv/professionella/patientdatalagret>

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

organisationer som använder Patientdatalagret.¹⁷ Inom hälso- och sjukvården finns förutom allmänna datastrukturer även yrkesspecifika datastrukturer som är obligatoriska i anteckningarna inom verksamhetsområdet i fråga.

Sparade patientuppgifter kan användas av andra organisationer inom hälso- och sjukvården när de nationella datastrukturerna används. Obligatoriska insamlingar av statistik- och registeruppgifter inom hälso- och sjukvården samt användningen av patientuppgifter till exempel för rapportering, uppföljning och forskning förutsätter också enhetliga datastrukturer för hälso- och sjukvården.

Yrkesutbildade personer som dokumenterar patientuppgifter bör i enlighet med sina skyldigheter bekanta sig med både dokumentationsanvisningarna och med verksamhetsmodellerna för Patientdatalagret. Man bör också tänka på att det i social- och hälsovårdens datastrukturer och dokumentation finns skillnader i verksamhetsmodellerna för bl.a. uträttande av ärenden för en minderårigs räkning och minderårigas rätt att hantera sina klient- och patientuppgifter.

För att kunna föra in uppgifterna i Patientdatalagret behöver man först ta i bruk Patientdatalagret inom Kanta-tjänsterna. Ibrukttagandet förutsätter att verksamhetsenheten har tillgång till ett Kanta-kompatibelt datasystem som uppfyller kraven för system som behandlar patientuppgifter. Dessutom ska tjänstetillhandahållaren vara registrerad i Tillstånds- och tillsynsverkets register över tjänsteproducenter (Soteri). Mer information om dokumentation av patientuppgifter finns i publikationerna Allmän handbok för dokumentation av patientuppgifter¹⁸, Verksamhetsmodeller för Patientdatalagret¹⁹ samt i fråga om läkemedelslistan på Kanta-webbplatsen²⁰.

För att kunna föra in patientuppgifter i Patientdatalagret ska organisationen vara registrerad som en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård i THL:s organisationsregister för social- och hälsovården. För privata organisationer fås denna uppgift från Tillstånds- och tillsynsverkets register över tjänsteproducenter (Soteri). I Patientdatalagrets funktionella krav²¹ beskrivs behandlingen av organisationsuppgifter i Patientdatalagret.

¹⁷[Verksamhetsmodeller för Patientdatalagret: version 7.0](#)

¹⁸[Allmän handbok för dokumentation av patientuppgifter](#)

¹⁹[Verksamhetsmodeller för Patientdatalagret](#)

²⁰[Kanta-medicineringslistan](#)

²¹[Patientdatalagrets funktionella krav](#), kapitel 2.5

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

3.3. Dokumentation av klientuppgifter i gemensamma tjänster för socialvården och hälso- och sjukvården

Med klientuppgift inom socialvården avses i lagen om kunduppgifter²² sådana klientuppgifter som ingår i klienthandlingar inom socialvården och andra handlingar som utarbetats inom socialvården och som gäller behovet av stöd för en socialvårdsklient, behandlingen av klientens ärende eller kunduppgifter som gäller den socialservice som ges till klienten.

När social- och hälsovårdstjänster produceras tillsammans dokumenterar de yrkesutbildade personer som tillhandahåller socialservicen i enlighet med dokumentationsanvisningarna för socialvården. Klientuppgifterna antecknas i strukturerade klienthandlingar som lagras i tjänsteanordnarens klientregister för socialvården och i Socialvårdens klientdatalager.

För att kunna föra in klientuppgifter inom socialvården i Socialvårdens klientdatalager ska organisationen vara registrerad som en verksamhetsenhet inom socialvården i THL:s organisationsregister för social- och hälsovården. För privata organisationer fås denna uppgift från Tillstånds- och tillsynsverkets register över tjänsteproducenter (Soteri).

För att föra in uppgifterna i Socialvårdens klientdatalaget ska tjänstetillhandahållaren också ha tagit i bruk ett Kanta-kompatibelt klientdatasystem. Om en privat tjänsteproducent inte använder ett sådant klientdatasystem, kan producenten avtala med välfärdsområdet om att använda välfärdsområdets klientdatasystem.

²²[Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 3 §, punkt 8](#)

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

Exempelsituation:**Serviceboende med heldygnsomsorg som en gemensam tjänst för socialvården och hälso- och sjukvården**

Obs! Detta är ett exempel där dokumentationen av klient- och patientuppgifter har beskrivits i en fiktiv exempelsituation. Det är inte en generaliserbar anvisning om i vilka situationer klientuppgifter dokumenteras och i vilka situationer patientuppgifter dokumenteras.

Aino (82 år) bor på en enhet för serviceboende med heldygnsomsorg. Hon har en minnessjukdom, diabetes och nedsatt funktionsförmåga och behöver därför daglig hjälp med vardagssysslorna samt regelbunden uppföljning av hälso- och sjukvården. Tjänsteenheten producerar samtidigt både socialvårdstjänster och hälso- och sjukvårdstjänster.

Under morgonskiftet hjälper närvårdaren Aino att tvätta sig, klä på sig och äta. Samtidigt upptäcker man att Aino är tröttare än vanligt och att hennes aptit har försämrats. Observationerna gäller klientens funktionsförmåga och förmåga att klara sig i vardagen. Närvårdaren bedömer att uppgifterna är nödvändiga för att tillhandahålla socialservice, så hen dokumenterar dem som klientuppgifter inom socialvården i enlighet med socialvårdens dokumentationsanvisningar och datastrukturer. Närvårdaren sparar klientuppgifterna i den personuppgiftsansvariges klientregister och i Socialvårdens klientdatalager, där bl.a. klientens egen kontaktperson kan granska dessa uppgifter.

Sjukskötaren vid tjänsteenheten mäter Ainos blodsocker, som är förhöjt, och ger en insulindos enligt anvisningen. Dessutom konsulterar hen läkare. Sjukskötaren dokumenterar mätresultaten, den givna medicineringen samt bedömningarna av patientens hälsotillstånd som patientuppgifter inom hälso- och sjukvården i enlighet med hälso- och sjukvårdens dokumentationsanvisningar och strukturer. Dessa uppgifter förs in i organisationens eget patientregister och vidare i Patientdatalagret, varvid de kan utnyttjas även i andra organisationer inom hälso- och sjukvården.

Även om social- och hälsovårdstjänsterna produceras vid samma enhet och delvis av samma personal, ska den yrkesutbildade personen identifiera när det är fråga om genomförande av socialservice och när det är fråga om genomförande av hälso- och sjukvårdstjänster. Utifrån detta dokumenteras uppgifterna i rätt register och med rätt datastrukturer. På så sätt säkerställer man att både klient- och patientuppgifterna behandlas lagenligt och att

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

4. Dokumentation av klientuppgifter inom socialvården och patientuppgifter inom hälso- och sjukvården i samarbete med social- och hälsovården

I lagen om kunduppgifter²³ föreskrivs att social- och hälsovårdspersonal i samarbete kan upprätta gemensamma handlingar för kunden, såsom bedömning av servicebehovet, kundplan och andra nödvändiga kundhandlingar. De yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården som deltar i samarbetet kan anteckna uppgifter om kunden och spara dem i sina egna register. Ett exempel på sådant samarbete är samarbetet mellan barnskyddet och ungdomspsykiatri. Bestämmelser om skyldigheten till samarbete mellan social- och hälsovården finns i hälso- och sjukvårdslagen²⁴ och socialvårdslagen²⁵.

Samarbetet kan genomföras till exempel som situationsspecifika nätverksmöten. Deltagarna får trots sekretessbestämmelserna anteckna kunduppgifter som är nödvändiga för deras uppgift i sin organisations handlingar. En gemensam kundplan kan också sparas i registret för den organisation som personen representerar i samarbetet.

Samarbetet kan också bestå av att en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården kommer till en tjänstenhet inom socialvården för att ge kunden den hälso- och sjukvård som hen behöver. En sådan situation kan uppstå till exempel när en klient inom socialvården behöver hälso- och sjukvårdstjänster, till exempel hemsjukhustjänster. Då besöker en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården vid hemsjukhuset tjänstenheten inom socialvården för att tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster och antecknar uppgifterna som patientuppgifter och för in dem i patientregistret och Patientdatalagret. Ett annat exempel kan vara att en privat tjänsteproducent som tillhandahåller socialservice till välfärdsområdet erbjuder sina klienter läkartjänster som tilläggstjänst. Tjänsteproducenten skaffar läkartjänsten av en läkare som är privat näringsidkare. Då dokumenterar läkaren patientuppgifterna i sitt eget patientdatasystem och för in dem i det patientregister som hen själv är personuppgiftsansvarig för. I dessa exempel är det väsentligt att även om hälso- och sjukvårdstjänsten genomförs fysiskt vid ett serviceställe inom socialvården, genomför en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården hälso- och sjukvårdstjänster för den aktör som är registrerad som tjänsteproducent inom hälso- och sjukvården, och socialservicen genomförs organisatoriskt som verksamhet vid en annan tjänstetillhandahållares tjänstenhet.

²³[Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 47 §](#)

²⁴[Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010, 32 §](#)

²⁵[Socialvårdslag 1301/2014, 41 §](#)

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

5. Uppgifter om klientens hälsotillstånd och medicinering i klienthandlingar inom socialvården

Även inom socialvården kan man behandla uppgifter om klientens hälsotillstånd. Uppgifter om hälsotillståndet antecknas när de behövs för att behandla ett socialvårdsärende eller för att ordna och genomföra socialservice. I klienthandlingar inom socialvården kan man anteckna bland annat uppgifter om klientens hälsotillstånd, diagnoser och medicinering i den mån dessa uppgifter behövs för att bedöma servicebehovet eller för uppgifter i anslutning till ordnandet eller produktionen av socialservice. För bedömning av servicebehovet för en socialvårdsklient och för planering av en klientrelation samt för tillhandahållande av socialservice kan uppgifter fås från hälso- och sjukvården. När uppgifter om en klients hälsotillstånd antecknas i klienthandlingar inom socialvården är det fråga om klientuppgifter inom socialvården.

Nationellt enhetliga strukturer för klienthandlingar inom socialvården finns publicerade i tjänsten Sosmeta²⁶. Flera handlingsstrukturer innehåller datafält som gäller klientens hälsa och sjukdomar, även om det inte är fråga om patientuppgifter utan om klientuppgifter inom socialvården. Datainnehållet gäller till exempel diagnoser, medicinering och klientens hälsotillstånd i allmänhet som en del av klientens övergripande situation.

²⁶ [Sosmeta.fi](https://sosmeta.fi)

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

Exempel på uppgifter om hälsotillstånd och medicinering i klienthandlingar inom socialvården:

1. Klientplan inom service för barnfamiljer:

I datafältet "Beskrivning av klientens situation" kan man med fritt formulerad text beskriva klientens nuvarande situation, vilket även kan omfatta uppgifter om klientens hälsotillstånd som en del av den övergripande situationen.

2. Bedömning av servicebehovet för äldre:

I fältet "Medicinering" kan man ange sådan medicinering som klienten får som är av betydelse för att tillhandahålla socialservicen.

3. Ansökan om omhändertagande till förvaltningsdomstolen:

I datafältet "Orsak till omhändertagande av ett barn" anges orsakerna till omhändertagandet med hjälp av klassifikationen. Orsakerna kan bland annat vara omständigheter med anknytning till hälsotillståndet hos den person som ansvarar för barnet fostran eller barnets hälsotillstånd.

4. Klientplan och bedömning av servicebehovet inom funktionshindersservicen

I datahelheten "Hälsotillstånd, funktionsnedsättningar och sjukdomar" beskrivs med fritt formulerad text klientens hälsotillstånd och riskuppgifter samt med hjälp av klassifikationen klientens diagnos. Diagnosuppgiften kan antecknas om en läkare har fastställt diagnosen, om det finns en tillförlitlig källa, såsom ett läkarutlåtande, som bevis för den, och om anteckningen är nödvändig med tanke på servicen som klienten får. Som riskuppgifter antecknas uppgifter om omständigheter som, om de utelämnas, kan utgöra en risk för klientens eller personalens hälsa eller för miljön. Med uppgifterna kan man också underrätta vårdpersonalen om att klienten eventuellt ska vårdas på ett avvikande sätt. I fältet kan till exempel uppgifter om att klienten har allvarliga allergier antecknas.

5.1. Dokumentation av funktioner som motsvarar själv- och egenvård i klienthandlingar inom socialvården

I samband med tillhandahållandet av socialservicen kan det också uppkomma uppgifter om klientens hälsotillstånd i samband med funktioner som motsvarar så kallad själv- och egenvård.

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

Självvård är enligt definitionen personens aktivitet på eget initiativ för att bedöma, främja och upprätthålla sitt hälsotillstånd och välbefinnande. Självvård innefattar inte en kund- eller vårdrelation med en organisation eller yrkesutbildad person inom social- eller hälsovården. **Egenvård** är enligt definitionen vård som genomförs av kunden eller patienten själv, men som planerats tillsammans med en yrkesutbildad person inom social- och/eller hälsovården och som bäst lämpar sig för kundens vårdbehov och förändringsmotivation eller individuella resurser eller en vårdlinje som valts på annat sätt t.ex. utifrån en bedömning av kundens risker.²⁷

Själv- och egenvård inom socialservicen är inte hälso- och sjukvårdstjänster och det uppstår inga patientuppgifter i situationer som gäller själv- och egenvård. I egenvård som överenskommit med en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården kan det uppstå patientuppgifter när en klient inom socialservicen uträttar ärenden med den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som har handlett egenvården i fråga.

²⁷[Övergripande arkitektur för själv- och egenvård samt e-tjänster, kapitel 2](#)

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

Funktioner som motsvarar själv- och egenvård kan vara till exempel behandling av förkylning, mätning av feber, administrering av receptfria läkemedel eller administrering av läkemedel som ordinerats av läkare. Med funktioner som motsvarar själv- och egenvård avses alltså att klienten får teknisk hjälp med att utföra en åtgärd eller administrera ett läkemedel i situationer där klienten till exempel på grund av begränsad funktionsförmåga eller ung ålder inte klarar av att göra detta på egen hand. Uppgifter som uppkommer i samband med funktioner som motsvarar själv- och egenvård dokumenteras vid behov som klientuppgifter inom socialvården i klientdatasystemet och lagras i Socialvårdens klientdatalager.

Exempelsituation:**Barnskyddsanstalt och dokumentation av uppgifter om klientens hälsotillstånd**

Sanni (14 år) bor på en barnskyddsanstalt. Hon har inga kroniska sjukdomar eller regelbunden medicinering. Hon behöver tidvis handledning och hjälp i vardagliga situationer. Vid tjänstenheten produceras endast socialvårdstjänster.

En kväll berättar Sanni för handledaren att hon är sjuk och har frossa. Handledaren mäter Sannis feber, som är 38,2 °C, så hen ger henne receptfria läkemedel för att sänka febern. Dessutom ser handledaren till att Sanni vilar och dricker tillräckligt. Det är fråga om en situation som motsvarar klientens egenvård, där arbetstagaren hjälper klienten i en vardaglig situation som anknyter till klientens hälsotillstånd.

Uppgifterna som uppkommer i situationen, såsom mätning av feber, administrerade läkemedel och klientens tillstånd, dokumenteras som klientuppgifter inom socialvården i klientdatasystemet i enlighet med socialvårdens dokumentationsanvisningar. Uppgifterna sparas i Socialvårdens klientdatalager.

Situationen är inte en tjänst inom hälso- och sjukvården och inga patientuppgifter uppkommer i den trots att den anknyter till klientens hälsotillstånd. Det centrala är att det är fråga om stöd och handledning i anknytning till klientens vardag, inte en undersökning eller vård inom hälso- och sjukvården. Om klientens tillstånd förutsätter en bedömning av hälso- och sjukvården, hänvisas hen separat till hälso- och sjukvårdstjänster, varvid de uppgifter som uppkommer är patientuppgifter.

6. Gamla patientuppgifter inom socialvården

Innan den nuvarande lagen om kunduppgifter trädde i kraft föreskrevs i lagen om klienthandlingar inom socialvården att även patientuppgifter kunde lagras inom socialvården när yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården genomför socialservice tillsammans. Patientuppgifter om hälso- och sjukvård som lämnats av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skulle antecknas i

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

journalhandlingarna och registreras i patientregistret.²⁸ Lagen tillämpades så att tjänstetillhandahållaren skulle upprätthålla socialvårdens patientregister som ett delregister till klientregistret inom socialvården.

Institutet för hälsa och välfärd gav 2014 en anvisning om behandling av patientuppgifter som uppkommer inom socialservicen (6/2013). I anvisningen drog man upp riktlinjer för inom vilken socialservice även patientuppgifter uppstod. Enligt anvisningen lagrades uppgifter som lagrats i socialvårdens patientregister inte i Kanta-tjänsterna, till skillnad från patientuppgifter inom hälso- och sjukvården. THL:s anvisning upphävdes efter att den nuvarande lagen om kunduppgifter trädde i kraft.

I lagen om kunduppgifter föreskrivs att patientuppgifterna sparas i patientregistret.²⁹ Skyldigheten gäller också gamla patientuppgifter inom socialvården som uppkommit under den tidigare lagstiftningen.³⁰ I praktiken innebär detta att gamla patientuppgifter inom socialvården ska överföras från delregistret för klientregistret inom socialvården till hälso- och sjukvårdens patientregister. Övergångsperioden för detta upphör 1.3.2027.³¹ I bestämmelsen förutsätts alltså inte att uppgifterna förs in i Patientdatalagret, utan i det patientregister för hälso- och sjukvården som upprätthålls av en tjänstetillhandahållare.

Efter anslutningen till de riksomfattande informationssystemtjänsterna ska tjänstetillhandahållaren spara kundhandlingarna i original i den riksomfattande informationsresursen för kunduppgifter, med undantag för recept och andra anteckningar om läkemedelsbehandling som lagras i Receptcentret.³² Skyldigheten gäller inte kundhandlingar som uppkommit före anslutningen, men det är också möjligt att spara dem. I praktiken innebär detta att socialvårdens gamla patientuppgifter kan lagras i Kanta-tjänsterna i Patientdatalagret, men det finns ingen skyldighet till detta. Vid lagringen följs anvisningen som utarbetats som stöd för lagringen av gamla patientuppgifter.³³

Efter början av mars 2027 finns det alltså inte längre några patientuppgifter inom socialvården, eftersom de gamla patientuppgifterna ska överföras till patientregistret före det och det enligt den nuvarande lagstiftningen inte längre uppstår patientuppgifter inom socialvården.

²⁸ [Lag om klienthandlingar inom socialvården 254/2015, 7 §](#)

²⁹ [Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 18 §](#)

³⁰ [Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 101 §](#)

³¹ [Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 102.3 §](#)

³² [Lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården 703/2023, 69.1 §](#)

³³ <https://www.kanta.fi/sv/professionella/gamla-patientuppgifter>

Information 22.4.2026

Styrning av datahanteringen inom social- och hälsovården

7. Underskrifter

Niina Haake
enhetschef

Jan Magnusson
tf avdelningsdirektör

För kännedom

- Valfärdsområdena
- Välmåendebranschernas förbund Hali rf
- FPA/Kanta-tjänsterna
- Social- och hälsovårdsministeriet
- Kommunikationsverket/Traficom
- Valvira